

2de zondag van de Veertigdagentijd

Lc. 9, 28b-36

Gebeurtenissen die ingrijpen in het leven, die de rest van je leven bepalen, daar kunnen we ons een beeld bij vormen. Ook als het negatieve beelden zijn, ook als het negatieve gebeurtenissen zijn, maar zeker ook als het positieve beelden zijn, positieve gebeurtenissen. Denk bijvoorbeeld aan een trouwdag of de geboorte van een kind, het vinden van de juiste partner, het eerste moment dat je hem of haar tegenkwam, iets wat de rest van je leven bepalend was. Iets wat je ook in lengte van dagen tot het eind van je leven mee kunt dragen en kunt vertellen met een warm gevoel.

Helaas moeten we vaak constateren dat de negatieve gebeurtenissen bepalender zijn, een tragisch ongeval, situaties als een oorlog, zoals nu in Oekraïne waar mensen huis en haard moeten verlaten, soms met alleen maar de kleding aan hun lijf. Ook dat zijn gebeurtenissen die het leven verder tot aan het eind toe kunnen bepalen, alleen niet met warme verhalen, maar met gevoelens van verdriet, met gevoelens van pijn om wat kapot gemaakt is, wat verloren gegaan is.

Als we naar de lezingen van vandaag luisteren, dan horen we bij Paulus een hint naar waar dat vandaan komt. Zeker als het gaat over de negatieve dingen, dan is het bijna altijd bepaald door de duivel, zoals Paulus zegt. Gevoelens van hebzucht, drang naar bezit, drang naar macht, kijk ook nu naar Oekraïne. De macht van de ene bepaalt dat duizenden anderen in de ellende zitten. Dat nog vele malen meer mensen over de hele wereld zich daar slecht bij voelen. Afvragen wat we kunnen doen, of terug de pijn voelen van de droeve situaties in oorlog of andere slechte omstandigheden die ze eerder meegemaakt hebben.

Maar als we naar de andere lezingen kijken, dan zien we dat het toch ook kan gaan om ingrijpende gebeurtenissen die vreugde met zich meebrengen. Abram wordt door God uitgezocht en gevraagd om weg te gaan; hij heeft dat gedaan, weg uit Ur, weg uit het land van de Chaldeeën, weg uit Haran, om zo na een lange tocht gebracht naar het land dat wij nu Israël noemen, toen nog Kanaän, daar in dat land doet God hem een belofte. Niet één keer, maar meerdere keren. Een belofte die drievoudig is. Abraham zal een talrijk nageslacht krijgen, hij zal land bezitten, land waar ze dan staan en zijn nageslacht en hun daden kunnen gezegend worden. En dan staat er vandaag in de tekst dat Abram mag kijken naar de sterren want zo talrijk zal zijn nageslacht zijn, dan staat er: en Abram gelooft. In alle verwondering over de prachtige sterrenhemel; over het wonder dat God hem belooft ontdekken we dan tegelijk dat Abram twijfelt. Hij twijfelt, want hoe zou dit alles waar worden? Als God hem dan vraagt om een offer te brengen en vanuit zijn slaap Abram weer wakker wordt en hij een vuur tussen de slagdeuren door ziet trekken, dan is er een verbond gesmeed, een verbond tussen Abram en God, een verbond waarbij Abram later Abraham zal worden, vader van het hele volk. Een positief iets waar hij zijn hele lang mee bezig blijft, verwonderd en af en toe verward.

Ook in slaap vinden we in de evangeliëlezing de leerlingen en dat terwijl zij ook iets bijzonders mee mogen maken. Maar in eerste instantie lijken ze dat niet eens in de gaten te hebben. Wellicht is het voor hen de zoveelste keer dat ze mee mogen gaan met Jezus als hij ergens, op een eenzame en op hoger gelegen plek zich terugtrekt om te bidden. Maar ineens worden ze wakker, een licht dat straalt, een licht dat komt van Jezus' gelaat. Ze zien hoe zijn kleding wit is geworden. Ze zien hoe hij in gezelschap is van Mozes en Elia. Het is zo overdonderend dat ze het vast willen houden; 'laat ons hier drie tenten bouwen'. Eigenlijk bijna een buikgevoel, want laten we hebben wat we hebben en houden wat we hebben. Dan overschaduwet een wolk hen en waar het bij Abram vuur was, klinkt nu een stem, een stem die zegt: 'zie mijn geliefde Zoon, luistert naar Hem'. De leerlingen zijn zo verwonderd, zo onder de indruk dat ze er niet over durven praten, dat ze er niets van durven zeggen, zo lijkt het in ieder geval althans, tot het moment van de verrijzenis. Want daarna hebben ze het wel verteld, te boek gesteld, met als gevolg dat wij, tot op de dag van vandaag ervan getuigen zijn geweest, zijn en blijven. En dan blijft toch de vraag: maar wat doen we met die levensingrijpende gebeurtenis, wat doen we met de verwondering die ons ten deel mag vallen, bij geboorte of het vinden van de juiste partner, het behalen van dat prachtige diploma waar je je leven lang mee vooruit kunt. Wat doen we met die verwonderende gebeurtenissen, maar ook wat doen we met die verbijsterende gebeurtenissen zoals het verlies van een kind of het mee moeten maken van een oorlog, moeten vluchten voor geweld en ellende. Wat doen we daar mee? Ik heb het antwoord niet zo, maar in de teksten van vandaag vinden we wel een aanwijzing. Abraham weet God aan zijn zijde, de leerlingen Jezus; ook straks als hij verrezen is, weten ze dat Jezus bij hen is en blijft.

In de brief van Paulus horen we hoe opgeroepen wordt Jezus te volgen, Hij zal ons leiden, Hij zal aan onze zijde staan en het mooiste is dat vandaag misschien verwoord in die psalm waarin we in het refrein baden: de Heer is mijn Licht en mijn Leider, want we kunnen in ieder geval blijven zien, de hoop vasthouden dat we de zaak ten goede kunnen keren, vertrouwen kunnen hebben in God als we blijven bidden, bij elkaar blijven in geloof en durven te zeggen: de Heer is mijn Licht en mijn Leidsman, ook in moeilijke tijden. Amen

Henry Vermeulen, diaken